

Vraag vanuit commissie Middelen (8 december 2021) is of er een algeheel rookverbod kan worden ingesteld voor het Groenendaalse bos

Algemene plaatselijke verordening (APV)

De APV bevat regels in het kader van (de bescherming van) openbare orde en veiligheid. Deze algemene regels worden ingevuld door de Nadere regels of het Aanwijzingsbesluit APV.

Bij het instellen van een verbod in de APV moet gemotiveerd worden of een of meerdere van de volgende belangen door een verbod worden beschermd:

- de openbare orde,
- de openbare veiligheid,
- de volksgezondheid,
- het milieu,

en moet worden aangegeven of het verbod noodzakelijk en proportioneel is.

Rookverbod in artikel 2:18 van de APV

Verschillende gemeenten, waaronder Heemstede, hebben in hun APV regels over een rookverbod in onder andere bos- en duingebied opgenomen (artikel 2:18). Dit verbod heeft tot doel bosbranden te voorkomen en beschadiging van eigendommen tegen te gaan. Het verbod kan niet zover strekken dat het roken in de gebouwen en in de bijbehorende tuinen die in een bos of natuurgebied liggen, niet meer mogelijk is. De periode waarin het rookverbod geldt, is van 1 maart tot 1 november, bij code oranje of rood (natuurbrandrisico).

Dit is een ander belang dan wordt gediend met het rookverbod uit artikel 10 van de Tabaks- en rookwarenwet. Dat ziet voornamelijk op de volksgezondheid (rookverbod in vliegtuigen, horeca, openbaar vervoer etc).

Het uitbreiden van artikel 2:18 van de APV naar een totaal rookverbod in het bos is niet mogelijk omdat dit een ander belang dient.

Rookverbod in artikel 5:33a van de APV

In artikel 5:33a van de APV is een bepaling opgenomen voor bescherming van het wandelbos Groenendaal.

Het opnemen van een rookverbod voor het wandelbos in dit artikel moet wel de bescherming van het wandelbos voor ogen hebben (zoals de titel van het artikel luidt). Het verbod moet de bescherming van een of meerdere belangen van de APV dienen en aldus goed gemotiveerd worden (zie hierboven onder Algemene plaatselijke verordening).

Rookverbod in Hoofdstuk 2, afdeling 8, van de APV

Hoofdstuk 2, afdeling 8, van de APV heeft als titel: Maatregelen tegen voorkoming van overlast, gevaar of schade.

- Het vastleggen van de mogelijkheid tot het aanwijzen van een plek / gebied waar een algeheel rookverbod geldt zou hieronder kunnen worden geplaatst. De aanwijzing van de precieze plaats zelf zou dan moeten gebeuren via het Aanwijzingsbesluit APV (door het college).

Het opnemen van een dergelijke bepaling in de APV heeft als consequentie dat een inwoner ook een verzoek zou kunnen indienen om een (andere) plaats aan te wijzen waar een algeheel rookverbod geldt. De vraag is of dit gewenst is.

- Ook kan een algeheel verbod in hoofdstuk 2, afdeling 8, van de APV voor natuurgebieden worden opgenomen.

Het instellen van een verbod voor een bepaalde plaats moet de bescherming van een of meerdere belangen van de APV dienen en aldus per situatie goed gemotiveerd worden (zie hierboven onder Algemene plaatselijke verordening).

Een verbod leidt er toe dat er ook gehandhaafd wordt c.q. om handhaving kan worden verzocht (boete). De capaciteit van de handhavers is niet toegerust op de handhaving van een algeheel rookverbod in het bos noch heeft deze prioriteit.

Rookvrije generatie

In de afgelopen jaren hebben beheerders van kinderboerderijen, sportverenigingen en speeltuinen allerlei plaatsen in de openbare ruimte «rookvrij verklaard» vanuit het streven naar een rookvrije generatie. Met duidelijke communicatie en het plaatsen van borden waarop is aangegeven dat een buitenruimte rookvrij is, kan op een informele wijze feitelijk een rookvrije zone worden ingesteld. De bebording geeft een aanleiding om een roker aan te spreken op zijn gedrag en hem te vragen of hij elders kan roken. Hierdoor ontstaat een rookvrije zone, die mogelijk leidt tot een nieuwe sociale norm. De handhaving van deze maatregel vindt eveneens informeel plaats.

Ook kan het huisrecht of eigendomsrecht als vertrekpunt gebruikt worden voor het instellen van rookvrije zones. Als de buitenruimte eigendom is van de gemeente kan via een huisreglement een rookvrije zone ingesteld worden en kan dit vervolgens met bebording worden aangegeven. De handhaving van de huisregels bestaat bijvoorbeeld uit het aanspreken van rokers met het verzoek om niet in de aangegeven zone te roken of het ontzeggen van toegang tot die ruimte.

De gemeente is eigenaar van het bos en kan via de toegangsborden aangeven dat het bos een rookvrije zone is. Het handhaven van de huisregels bestaat dan uit het (onderling) aanspreken.

De toegang ontzeggen tot het bos is niet handhaafbaar vanwege de meerdere toegangen tot het bos.